

PEP GIMENO “BOTIFARRA”

El cant de les arrels

Documental televisiu de 60 minuts

STORY LINE

Recorregut per la trajectòria de Pep Gimeno *Botifarra*, *cantaor* de Xàtiva (La Costera), que durant la dècada de 1980 va enregistrar cançons tradicionals de les comarques centrals valencianes, interpretades pels darrers *cantaors* i *cantaores* que ja no trobaven hereus per continuar una tradició condemnada a la desaparició. L'èxit posterior de *Botifarra* ha fet que les noves generacions canten aquelles cançons oblidades de la mateixa manera que canten la música comercial que senten als mitjans.

TEMA

El cant tradicional valencià té arrels musulmanes i està emparentat amb el flamenc però, en contraposició a aquest, ha evolucionat menys i està en perill de desaparició. És la diferència entre merèixer la consideració de folklore oficial d'un Estat i restar com a folklore oblidat de la perifèria d'un Estat. En situacions així, el futur sovint depèn més de la iniciativa de les persones que no pas de la garantia dels poders públics. Aquest ha estat el cas de Pep Gimeno *Botifarra*, que en la dècada de 1980 va sortir a buscar cançons tradicionals gairebé oblidades de les comarques centrals del País Valencià. Gravadora en mà, *Botifarra* va anar enregistraent, una a una, les cançons dels *güelos* (avis), els vells *cantaors* i *cantaores* que ja no trobaven a qui transmetre una tradició tan allunyada del món de finals del segle XX. Amb els companys del grup de folk Sarau, *Botifarra* va fer un treball de recerca que no és limitava només a cançons, sinó que també incloïa paraules, dites, refranys, acudits o romanços gairebé perduts. Tot plegat, representa una enorme contribució a la identitat cultural d'un país.

Al País Valencià ja n'hi havia qui en feia, de recerca, restaven també els cants populars al carrer, i fins i tot hi trobem un grup d'èxit com Al Tall que porta gairebé 40 anys fent música nova sobre la base de la música popular a la Mediterrània.

Amb Pep Gimeno *Botifarra*, però, es produeix un miracle quan un dia, cap al 2006, un bon amic l'anima a gravar un disc en solitari i pujar als escenaris amb aquelles peces recopilades 20 anys abans. És llavors que es desferma un carisma inèdit, una veu potentíssima i una espectacle que rememora les arrels més profundes. Tot plegat fa que el públic respongui com potser no ho havia fet mai abans amb un artista semblant al País Valencià. I el jovent del món globalitzat del segle XXI acabarà coneixent i cantant les cançons dels *güelos*.

Pep Gimeno Botifarra

És el protagonista i fil conductor del documental. Nascut a Xàtiva l'any 1960, fill de llauradors, lligat a la terra i a la seua gent. Comença a cantar l'any 1975 -durant la transició política- als carrers de la ciutat, encoratjat per l'àvia Otília. Té un carisma especial i una veu que transmeten al públic les arrels valencianes més fondes. Treballa al servei de manteniment de l'Ajuntament de Xàtiva. Amb trets "a l'antiga" (no té mòbil ni carnet de conduït, manté una petita granja i un hort en una casa a l'horta de Xàtiva), tanmateix revela un pensament molt modern sobre el país i les seues tradicions.

